

Konçerto Grosso, Sol Minör Op.6 No.8

(Fatto per la Notte di Natale — Noel Konçertosu)

Work Title	Concerto grosso No.8 'Fatto per la Notte di Natale'
Alternative Title	Christmas Concerto
Composer	Corelli, Arcangelo
Opus/Catalogue Number	Op.6 No.8 ; MC 6.8
Key	G minor
Movements/Sections	6 movements
	1. Vivace - Grave. Arcate, sostenuto e come stà
	2. Allegro
	3. Adagio - Allegro - Adagio (E-flat major)
	4. Vivace
	5. Allegro
	6. Largo. Pastorale ad libitum (G major)
Year/Date of Composition	1690 ?
First Publication	1714 in <i>12 Concerti Grossi, Op.6</i> (No.8)
Average Duration	13-15 minutes
Composer Time Period	Baroque
Piece Style	Baroque
Instrumentation	2 violins, cello, strings, continuo

Corelli'nin bu dizideki 8 konçertosu, Kilise Konçertosu türündedir. Sade, ancak törensel ve parlak yapıdaki eserin başlığındaki "ad arbitrio che si potranno radoppiare" (istenildiği takdirde katlanıp yorumlanabilir) cümlesi, o çağlarda gerektiğinde kalabalık bir müzikçi topluluğu tarafından da seslendirildiğini kanıtlar. Gerçekten de müzik tarihçileri Corelli'nin Roma'daki orkestra kadrosunun 150 kişiye kadar yükseltildiğini belirtir. Ancak Corelli'nin ölümünden bir yıl sonra, 1714'te Amsterdam'da yayımlanan bu konçertonun Kardinal Ottoboni'nin siparişi üzerine 1699'daki geceyarısı ayini için yazıldığı o zamanın belgelerinden anlaşılmıştır.

Çok bölümlü oluşu nedeniyle Venedik kilise kanonlarına benzetilen eserde, orkestranın concerto grosso (büyük konçerto) ya da tutti adlı büyük bölümü, birinci ve ikinci kemanla viyolonsel in oluşturduğu concertine (küçük konçerto) grubuyla kontrast oluşturur. Ancak Corelli bu kontrastlarla göz boyamayı düşünmemiş, saygın ve berrak bir anlatımla

Tartini, Vivaldi, hatta Bach ve Haendel'in konçertolarının temelini kurmuştur. Eserdeki melodik zenginliğin ve tempoların çok değişmesi ise Napoli stili opera tarzıyla XVI.yüzyılın madrigal üslubunun etkisini yansıtır.

Konçerto bir orkestra tutti ile 3/4'lük ölçüde, sert akorlarla canlı (vivace) tempoda başlarsa da, altı ölçü sonra derin anlatımlı 4/4'lük ölçüdeki geniş ve ağır (grave) tempoya dönüşür. Sürdünli yaylılarda ce süslemesiz çalınan grave'yi canlı ve çabuk (allegro) bölüm izler: Corelli'nin kontrpuan özelliklerini sergileyen allegro'da solo çalgılar ustalıklarını gösterir ve Noel'in gelişini müjdelir.

3. bölüm ise ruhani, ağır (adagio) tempoda ve mi bemol majör tonda girerse de, neşeli ve hızlı darbelerle allegro bölme tarafından kesilir; ancak yine de ağırlaşır, dinsel bir anlatım kazanır (Adagio).

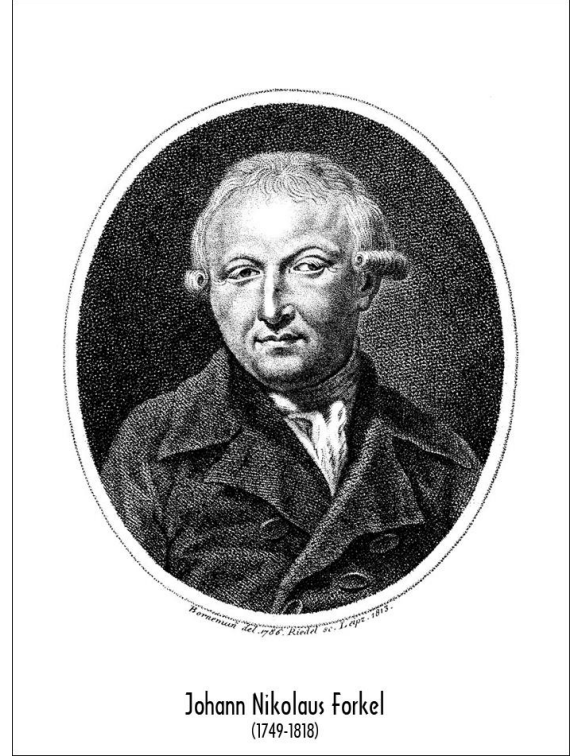
Bundan sonra gelen, yine sol minöre dönüşen, 3/4'lük ölçüdeki, bir dakika bile sürmeyen canlı

(vivace) ve 4/4'lük ölçüdeki, çabuk (allegro) tempodaki iki bölüm eski dansları anımsatır.

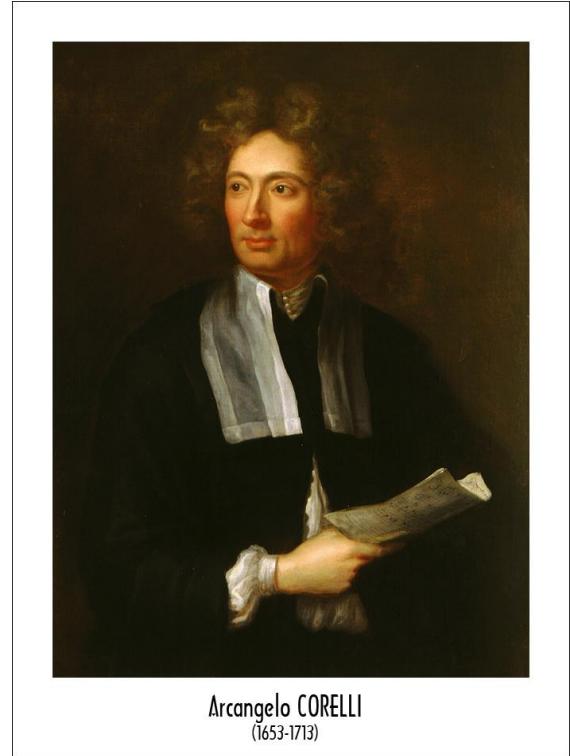
Allegro'ya bağlı olarak giren son bölüm, isteğe bağlı (ad libitum) şekilde ağır (lento) yorumlanan zarif pasturale sahnedir. 12/8'lik ölçüdeki ve pastoral (Kır işi) başlığını taşıyan bölümde üçlü aralıkla sunulan çoban ezgisi, İsa'nın doğumunu canlandırır ve sanki yeni doğan bebeği uyandırmaktan korkar gibi, çok hafif akorlarla sona erer.

Modern müzikolojinin kurucusu Johann Forkel (1749-1818)'e göre Corelli, meleklerin Beytüllahim (Bethlehem) kenti üzerinde kanat genişlerini müzikte duyurmayı amaçlamıştır. Basit olduğu kadar duygulu olan bu müzik, ileride Haendel'in Mesih ve Bach'ın Noel Oratoryoları'na örnek oluşturacaktır.

Süre 15'

Johann Nikolaus Forkel
(1749-1818)

Arcangelo CORELLI
(1653-1713)

– Aktüze İ. Müziği Okumak. Pan Yayıncılık. Nisan 2003.